

Vətəndaşlara ali münasibətin yüksək təzahürü

Ötən il dekabrın 25-də "Azərbaycan Hava Yolları" aviaşirkətinin (AZAL) Bakı-Qrozni reysini yerinə yetirən "Embraer 190" tipli sərnişin təyyarəsinin qəzaya uğraması, çoxsaylı insan tələfatının və xəsarət alanların olması xəbəri xalqımızı sarsıtdı. Prezident İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində MDB üzv ölkələri dövlət başçıların qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə iştirak etmək üçün səfərini təxirə salaraq təcili ölkəyə döndü.

Qəzanın nəticələrinin aradan qaldırılması və səbəblərinin araşdırılması üçün dövlətimizin başçısı operativ müşavirə keçirdi. Baş vermiş qəzanın səbəblərinin araşdırılması, qəzada həlak olmuş və xəsarət almış şəxslərin ailələrinə yardım göstərilməsi, həmçinin qəzadan zərər görmüş xarici ölkə vətəndaşları ilə bağlı məsələlərin həlli məqsədilə Prezident İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq sərəncamlarla dövlət komissiyası yaradıldı, ölkədə bir günlük matəm elan edildi.

Aktau şəhəri yaxınlığında qəzaya uğramış təyyarədə 5 ekipaj üzvü və 62 sərnişin olmaqla, ümumilikdə 67 nəfər var idi. Onlardan 38 nəfər qəza nəticəsində həyatını itirdi. Həlak olanlardan üç nəfəri təyyarənin ekipaj üzvü idi. Elə 29 nəfər sərnişin də ekipaj üzvlərinin peşəkarlığı, son anlaradək fədakarlıq, qəhrəmanlıq göstərmələri nəticəsində sağ qaldı.

Onlar öz qəhrəmanlıqları ilə Azərbaycan xalqının fəxri, qüruru oldular. Azərbaycan dövləti tərəfindən pilotların və bütün ekipaj üzvlərinin fəaliyyəti yüksək qiymətləndirildi. Dövlətimizin başçısının imzaladığı sərəncamla "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə məxsus "Embraer 190" tipli sərnişin təyyarəsi Bakı-Qrozni (Rusiya Federasiyası) reysini həyata keçirərkən baş vermiş qəza zamanı xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsində, sərnişinlərin həyatının xilas edilməsində yüksək peşəkarlıq, şücaət və fədakarlıq göstərdiklərinə görə təyyarənin ekipaj üzvləri - kapitan İqor Kşnyakin (ölümündən sonra), pilot Aleksandr Kalyaninov (ölümündən sonra) və bələçi Hökumə Əliyeva (ölümündən sonra) "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı ilə, bələdçilər Zülficar Əsədov və Aydan Rəhimli 1-ci dərəcəli "Rəşadət" ordeni ilə təltif olundular.

Yanvarın 6-da Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə məxsus Bakı-Qrozni reysini yerinə yetirərkən qəzaya uğramış "Embraer 190" tipli sərnişin təyyarəsinin həlak olan ekipaj heyətinin ailə üzvləri və qəza zamanı

sağ qalan təyyarə bələdçiləri ilə görüşdü. Görüşdə çıxış edən dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, dekabrın 25-də Bakı-Qrozni marşrutu ilə uçan AZAL-a məxsus sərnişin təyyarəsi Qrozni şəhərinin yaxınlığında kənar müdaxilə nəticəsində idarəetməni itirib, zədələnib və demək olar ki, idarəolunmaz vəziyyətə salınıb. Məhz pilotların peşəkarlığı, qəhrəmanlığı, fədakarlığı nəticəsində təyyarə Aktau şəhərində qəza enişində bilib. Əgər pilotlar peşəkarlıq, qəhrəmanlıq göstərməsəydilər, bu qəzada sağ qalan olmazdı.

Böyük faciənin başvermə səbəbləri araşdırılır. Dövlətimizin başçısı diqqətə çatdırdı ki, Dövlət Komissiyası yaradılıb, komissiya fəaliyyət göstərir: "Eyni zamanda mənim göstərişimlə Azərbaycan prokurorluğu cinayət işi açıb. Cinayət işinin ilkin araşdırması dediyim versiyanı bir daha təsdiqləyir".

Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, prokurorluğun işçi qrupları həm Qrozni, həm də Aktau şəhərlərinə ezam edilmişdi, orada operativ işlər görmüşdür: "Biz təbii olaraq istintaqın başa çatmasından sonra tam məlumatı Azərbaycan ictimaiyyətinə çatdıracağıq. Ancaq dekabrın 29-da bildirdiyim bir məqamı bir daha diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm. Qrozni şəhərində "kavyor əməliyyatı", yəni, hava sahəsinin bağlanması əməliyyatı təyyarə yerdən vurulandan sonra elan edilib. Bu, bir daha onu göstərir ki, burada çox ciddi cinayət tərkibli məsələlər var... Bunu təbii olaraq istintaq göstərəcək. Mən bir daha demək istəyirəm ki, bizdə olan məlumat həqiqətə əsaslanır. Rusiyanın dövlət qurumları tərəfin-

dən bu hadisəni ört-basdır etmək və cəfəng versiyalar üzərində dayanmaq bizdə həm təəccüb, həm təəssüf, həm də haqlı olaraq hiddət hissi doğurur. Günahsız insanlar həlak olublar".

Dövlətimizin başçısı təyyarənin "qara qutu"larının açılması prosesi başladığını nəzərə çatdırdı. Azərbaycan dövlətinin təkidi ilə bu proses Braziliyada həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, biz bütün təkliflərə və təkidlərə baxmayaraq Dövlətlərarası Aviasiya Komitəsinin "qara qutu"ları açmasına qəti etiraz etdik: "Çünki burada obyektivlik sual altına düşə bilərdi. Burada hüquqi dillə desək, maraqlar toqquşması ola bilərdi. Ona görə Azərbaycan, Qazaxıstan və Rusiya nümayəndələrinin iştirakı ilə Braziliyada "qara qutu"ların təhlilinə başlanılmışdır və yəqin ki, yaxın gələcəkdə bu barədə də məlumat veriləcək. Təbii ki, bu günə qədər hələ də açıq olmayan bütün məsələlər də üzə çıxacaq". Dövlət başçısı nəzərə çatdırdı ki, təyyarənin radioelektron mübarizə vasitələri tərəfindən idarəolunmaz vəziyyətə salındığı gün kimi aydın olan məsələlərdir: "Bizə bəlli olan digər məsələ ondan ibarətdir ki, təyyarə yerdən açılan atəş nəticəsində zədələnmişdir. Ancaq nə üçün təyyarə Aktau istiqamətinə göndərilmişdir? Bu barədə bizdə hələ ki, məlumat yoxdur. Bu, yerli dispetçerlər tərəfindən qəbul edilmiş qərar əsasında baş verib, yoxsa pilotlar özləri başa düşərək ki, artıq Rusiyanın hava məkanında radioelektron mübarizə vasitələri onlara eniş etmək

üçün imkan verməyəcək və özləri bu seçimi edə bilərlər. Bu barədə hələ ki, bizdə məlumat yoxdur. Təbii ki, "qara qutu"lar açıldıqdan sonra bütün bu məlumatlar olacaq".

Ekipaj üzvlərinin qəhrəmanlığını bir daha vurğulayan Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu, doğrudan da böyük fədakarlıqdır: "Onlar təcrübəli pilotlar idi, idarəolunmaz vəziyyətdə olan təyyarəni məhz öz peşəkarlıqları nəticəsində bir yolla məkana yetişdirə bilmişdilər və qəza enişində olsa da, təyyarəni endirə bilmişdilər. Ekipajın digər üzvləri - bələdçilər də soyuqqanlılıq göstərmişlər. Təyyarədə xaosun yaranmaması üçün böyük cəsarət göstərmişlər".

Ekipajın üç üzvünə "Milli Qəhrəman" yüksək adının verildiyini, sağ qalan iki ekipaj üzvünün də yüksək dövlət mükafatı ilə təltif olunduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı dedi: "Ola bilər ki, yaxınlarını itirən ailələr üçün bu, kiçik bir təsəllidir, amma Azərbaycan dövlətinin öz vətəndaşlarına münasibətinin təzahürüdür. Həlak olanların hər biri təkə onun yaxınları, ailə üzvləri üçün deyil, həm də Azərbaycan dövləti üçün əzizdir. Biz buna operativ şəkildə reaksiya verdik, elə bir şəraitdə Azərbaycanın hər bir vətəndaşının həyatının bizim üçün çox qiymətli olduğunu bəyan edərək, prinsipial davrandıq və ədalət, Azərbaycan vətəndaşlarının bu qəzada həlak olmalarına səbəb olan təqsirkarların cəzalandırılmasını tələb edəcəyik".